

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Waltari, Suvi-Tuuli			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Hoivan markkinat ja kilpailun politiikka: Näkökulmia sosiaali- ja terveyspalvelujen kilpailuttamiseen Helsingin kaupungissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiologia: Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ		Aika-Datum-Month and year 2010-05-10	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 94
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Julkisten palvelujen ulkoistamisen ja kilpailuttamisen taustalla ovat vaatimukset keventää ja tehostaa julkista sektoria, vapauttaa markkinavoimia sekä tuoda markkinatalouden käsitteitä ja toimintatapoja julkisten organisaatioiden kehittämisen välineiksi. Kyseiset vaateet kumpuavat uudesta hallinnan (governance) teoriasta, jonka mukaan uudet toimintatavat hämärtävät julkisen ja yksityisen sektorin välistä rajaa, integroivat sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita ja muuttavat eri osapuolten välistä työnjakoa ja vastuita. Palvelujen tuotannossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat näkemyksiin ja tulkintoihin valtiosta ja sen tehtävistä. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan ulkoistamisen lähtökohtia ja siihen liittyviä jännitteitä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteydessä, erityisesti kaupungin yrityksiltä ostamien palveluiden ja palveluseleiden kautta. Tutkimuksen tarkoituksena on pohtia, miten uusi hallinnan teoria kykenee sovitamaan yhteen erilaisia toimijoita (julkisia ja yksityisiä) ja tavoitteita (taloudellisia ja poliittisia) sekä mahdollisesti muita esiin nousevia tekijöitä (oikeus, hallinto, hoiva).</p> <p>Pääkaupunkiseutu muodostaa yksityisten palvelutuottajien suurimman markkina-alueen Suomessa. Tutkimuskohteena ovat Helsingin kaupunginvaltuusto sekä kaupungille julkisia palveluja tuottavat hoivayritykset. Pääaineiston muodostavat vuosina 2007–2008 tehdyt 19 haastattelua Helsingin kaupunginvaltuutettujen (10 kpl) ja sosiaali- ja terveysalan yrittäjien (9 kpl) kanssa, julkisia palveluja koskevat poliittiset asiakirjat sekä Helsingin Yrittäjien vuonna 2008 teettämä hoiva-alan kartoitus.</p> <p>Aineistoa tulkitaan teorialähtöisen sisällönanalyysin kautta kahden toisiinsa limittyvän teoreettisen jäsenyyksen avulla: uuden hallinnan teorian (Stoker) ja järjestelmäteorian (Luhmann). Tutkimuksen kannalta keskeisiä lähtökohtia ovat ajatukset julkisten palvelujen ulkoistamiseen sisältyvästä sosiaalipolitiikan reformista (Julkunen), sen linkittyminen hyvinvointivaltion muutokseen kilpailuvaltioksi (Jessop) sekä ajatus siitä, että yksityisen sektorin tuominen julkisiin palveluihin pakottaa palvelutuotantoon osallistuvat yritykset omaksumaan uudenlaista poliittista ajattelua ja toimintaperiaatteita (Andersen).</p> <p>Samanaikaisesti kun palvelusektorin rooli kansantaloudessa on kasvanut, myös Suomessa päätöksentekijät ovat alkaneet tarkastella julkisia palveluja kansallisen ja alueellisen kilpailukyvyn osatekijöinä. Kilpailuvaltion vaatimuksiin vastaaminen on näin korostanut elinkeinopolitiikan roolia kunnallisen palvelutuotannon uudistamisessa. Tutkimustulokset viittaavat neljänlaisiin johtopäätöksiin: 1) julkisen sektorin sisäisiin vaikeuksiin sovitaa vastuut ja ulkoistettujen sosiaali- ja terveyspalvelujen valvonta hallinnollisiin rakenteisiinsa, 2) politiikan hyvinvointia edistävässä päämäärissä kilpailukykyä painottavat tavoitteet ovat johtaneet kansalaisuuden korvautumiseen asiakkuuksilla, 3) olemassa olevilla markkinoilla tapahtuva julkisten palvelujen kilpailuttaminen estää luottamuksen muodostumista kaupungin ja hoivapalveluja tuottavien yritysten välille sekä 4) poliittisten ohjelmien mukautuessa markkinoilta tuleviin vaateisiin talouden ja politiikan välinen ristiriita on sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavissa yrityksissä korvautunut yhä enemmän hoivan ja talouden yhdistelmän ja lakia noudattavan hallintojärjestelmän vastakkainasettelulla.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords julkiset palvelut sosiaali- ja terveyspalvelut ulkoistaminen kilpailuttaminen yksityinen sektori			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			